

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Deres ref: 25-2886-

Vår ref: ams

Dato: 27.10.2025

Høring – Utkast til endringer i folketrygdloven – lovvalg og medlemskap i folketrygden for lokalt ansatte ved norske utenriksstasjoner

Innledning

Det vises til mottatt høring fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet om «Utkast til endringer i folketrygdloven – lovvalg og medlemskap i folketrygden for lokalt ansatte ved norske utenriksstasjoner». Høringen har vært styrebehandlet. Akademikerne gir med dette sitt høringssvar.

Manglende involveringsprosess

Akademikerne vil innledningsvis påpeke at det som følge av manglende involveringsprosess i forkant av høringen, er behov for en grundig utredning av hvordan lokalt ansatte blir berørt. Dette må skje snarest.

Våre medlemsorganisasjoner som har lokalt ansatte medlemmer på norske utenriksstasjoner, både i og utenfor EØS-området, opplyser at disse medlemmene ikke er kjent med at det har vært gjennomført konsultasjoner med dem eller deres fagforeninger knyttet til spørsmålet om å bli omfattet av arbeidsstatens trygdelovgivning. Høringsnotatets opplysning om at majoriteten blant de lokalt ansatte ønsker å tilhøre trygdeordningen i landet de arbeider i og er statsborgere i, kjenner disse ansatte seg ikke igjen i.

Slik Akademikerne ser det, forenkler departementet situasjonen ved å si at de fleste lokalt ansatte ønsker endringene, og det er særlig de lokalt ansatte med norsk statsborgerskap som dette kan slå uheldig ut for.

Behov for en overgangsordning

For ansatte som i dag har pliktig medlemskap i folketrygden, er det behov for en overgangsordning dersom lovendringen skal gjennomføres. Det er ikke rimelig at disse ansatte skal fratas sitt pliktige medlemskap uten mulighet for frivillig videreføring. Hensynet til forutsigbarhet for de ansatte må veie tungt.

Akademikerne mener at ansatte som i dag har pliktig medlemskap, frivillig må kunne velge å videreføre sitt pliktige medlemskap i folketrygden, dvs. slik at dette fortsatt dekkes av

arbeidsgiver. Å kreve at ansatte etter lovendringen selv må søke trygden om frivillig medlemskap og dekke utgiftene ved et eventuelt frivillig medlemskap av egen lønn, er urimelig. Dette er også en svært kostbar løsning for dem det gjelder.

Det er for øvrig ikke tilstrekkelig for de ansatte å bli dekket gjennom adekvate lokale trygde- og pensjonsforsikringsordninger. Vi vil her trekke frem at det ikke er krav om at slike lokale ordninger skal være på nivå med folketrygden, jf. høringsnotatet pkt. 5.4.1. Det kan også være ulik dekningsgrad på trygdeytelser som mottas fra Norge og andre stater, selv om det på grunn av trygdeforordningen ikke er svært store virkninger innenfor EØS. For lokale ansatte i tredjestater, dvs. utenfor EØS, vil imidlertid dette kunne være annerledes. Dette vil også kunne berøre norske statsborgere. Det skal også fremheves at en endring i trygdedekningen vil påvirke muligheten for å ha sammenhengende trygdetid for disse norske statsborgerne dersom de senere flytter tilbake til Norge.

En overgangsordning hvor de ansatte som ønsker det kan få videreført sitt pliktig medlemskap i folketrygden, vil til sammenligning ikke innebære noen større økonomisk kostand for arbeidsgiver. Dette vil gjelde svært få ansatte, jf. høringsnotatet pkt. 2.2.

Med vennlig hilsen,
Akademikerne

—

[Navn Navnesen]

[Tittel]